

LEHDISTÖTIEDOTE nro 159/24

Luxemburgissa 4.10.2024

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-21/23 | Lindenapotheke

Yleinen tietosuoja-asetus: jäsenvaltiot voivat säätää, että henkilötietojen suojan oletetun loukkaajan kilpailijat voivat riitauttaa loukkauksen tuomioistuimessa kiellettyä sopimattomana kaupallisena menettelynä

Apteekkeille varattujen lääkkeiden verkkomyynti edellyttää asiakkaan nimenomaista suostumusta tietojensa käsittelyyn, vaikka nämä lääkkeet eivät edellytä lääkemääräystä

Saksan liittovaltion ylin tuomioistuin, jonka on ratkaistava kahden kilpailevan apteekkarin välinen riita-asia, pyytää unionin tuomioistuinta tulkitsemaan henkilötietojen suojasta annettua asetusta (yleinen tietosuoja-asetus). Unionin tuomioistuin toteaa, että yleinen tietosuoja-asetus ei ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan henkilötietojen suojan oletetun loukkaajan kilpailijat voivat riitauttaa loukkauksen tuomioistuimessa kiellettyä sopimattomana kaupallisena menettelynä. Tällainen kilpailijoiden mahdollisuus käyttää oikeussuojakeinoja täydentää yleisen tietosuoja-asetuksen valvonnasta ja täytäntöönpanosta vastaavien valvontaviranomaisten toimintavaltaa sekä rekisteröityjen mahdollisuuksia käyttää oikeussuojakeinoja, joista säädetään kyseisessä asetuksessa.

Lisäksi unionin tuomioistuin katsoo, että yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitettuja terveystietoja ovat tiedot, jotka asiakkaat syöttävät myyntialustalle tilatessaan verkossa apteekkeille varattuja lääkkeitä, vaikka viimeksi mainittujen myynti ei edellytä lääkemääräystä. Näin ollen myyjän on ilmoitettava asiakkailleen täsmällisesti, kattavasti ja helposti ymmärrettävällä tavalla näiden tietojen käsittelyn ominaispiirteet ja erityiset tarkoitukset ja pyydettävä heiltä nimenomainen suostumus tällaiseen käsittelyyn.

Saksan liittovaltion ylimmän tuomioistuimen on ratkaistava kahden saksalaisen apteekkarin välinen riita-asia. Lindenapotheke-apteekin omistava apteekkari on myynyt Amazonissa vuodesta 2017 lähtien lääkkeitä, joiden myynti on varattu apteekkeille. Asiakkaiden on syötettävä useita tietoja myyntialustalle tilatessaan näitä lääkkeitä.

Kilpaileva apteekkari vaati sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan Saksan säännösten perusteella, että Saksan tuomioistuin määrää Lindenapotheken omistajan lopettamaan tämän toiminnan niin kauan kuin ei ole varmistettu, että asiakkaat voivat antaa etukäteen suostumuksensa terveystietojen käsittelyyn. Ensimmäisen ja toisen oikeusasteen tuomioistuimet katsoivat, että tällainen markkinointi oli todellakin sopimatonta ja lainvastaista menettelyä, koska se oli ristiriidassa henkilötietojen suojasta annetun asetuksen (yleinen tietosuoja-asetus)¹ kanssa. Ilman lääkkeitä ostavien asiakkaiden nimenomaista suostumusta myynti johtaisi näet kyseisessä asetuksessa kiellettyyn terveystietojen käsittelyyn.

Saksan liittovaltion ylin tuomioistuin pohtii, onko kansallinen lainsäädäntö, jonka mukaan kilpailija voi käyttää tuomioistuimessa oikeussuojakeinoja yleisen tietosuoja-asetuksen rikkomiseen oletetusti syyllistynyttä henkilöä vastaan sopimattomien kaupallisten menettelyjen kiellon perusteella, tämän asetuksen mukainen. Yleisen tietosuoja-asetuksen mukaan kansallisten valvontaviranomaisten on nimittäin lähtökohtaisesti vastattava tämän

asetuksen valvonnasta ja täytäntöönpanosta, ja rekisteröityjen (tässä tapauksessa asiakkaiden) on puolustettava oikeuksiaan. Saksan tuomioistuin haluaa myös tietää, ovatko lääkkeiden, joiden myynti on varattu apteekeille, verkko-ostojen yhteydessä myyntialustalle syötetyt tiedot yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitettuja terveystietoja siinäkin tapauksessa, että nämä lääkkeet eivät edellytä lääkemääräystä. Se kääntyi näin ollen unionin tuomioistuimen puoleen.

Unionin tuomioistuin vastaa ensinnäkin, että **yleinen tietosuojasetus ei ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan** niiden oikeuksien ja valtuuksien lisäksi, jotka yleisessä tietosuojasetuksessa myönnetään kansallisille valvontaviranomaisille, rekisteröidyille ja näitä henkilöitä edustaville järjestöille, henkilötietojen suojan oletetun loukkaajan **kilpailijat voivat käyttää tuomioistuimessa oikeussuojakeinoja tätä vastaan kyseisen asetuksen rikkomisen vuoksi sopimattomien kaupallisten menettelyjen kiellon perusteella**. Päinvastoin **tämä vahvistaa kiistatta rekisteröityjen oikeuksia** ja varmistaa heille suojelun korkean tason. Lisäksi tämä voi osoittautua **erityisen tehokkaaksi**, koska tällä tavoin **voitaisiin ehkäistä lukuisia yleisen tietosuojasetuksen rikkomisia**.

Toiseksi unionin tuomioistuin katsoo, että **yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitettuja terveystietoja ovat tiedot** (kuten heidän nimensä, toimitusosoitteensa ja lääkkeiden yksilöimiseksi tarvittavat tiedot), **jotka asiakkaat ovat syöttäneet verkkoalustalle tilatessaan verkossa lääkkeitä, jotka on varattu apteekeille, myös silloin, kun** viimeksi mainittujen **myynti ei edellytä lääkemääräystä**.

Näistä tiedoista voi näet **käydä ilmi tietojen yhdistämisen tai älyllisen päättelyn avulla tunnistetun tai tunnistettavissa olevan luonnollisen henkilön terveydentilaa koskevia tietoja**, sillä kyseisen henkilön ja lääkkeen, sen lääkinnällisen tarkoituksen tai käyttötarkoituksen välillä on yhteys riippumatta siitä, koskevatko nämä tiedot asiakasta tai ketä tahansa muuta henkilöä, jota varten tämä tekee tilauksen. Näin ollen sillä, että lääkemääräyksen puuttuessa on ainoastaan tietyssä määrin todennäköistä mutta ei ehdottoman varmaa, että nämä lääkkeet on tarkoitettu niitä tilanneille asiakkaille, ei ole merkitystä. **Eron tekeminen lääkkeiden tyyppin** ja sen seikan **perusteella**, edellyttääkö niiden myynti lääkemääräystä vai ei, **olisi vastoin yleisen tietosuojasetuksen korkeatasoisen suojelun tavoitetta**. Näin ollen myyjän on ilmoitettava asiakkailleen täsmällisesti, kattavasti ja helposti ymmärrettävällä tavalla näiden tietojen käsittelyn ominaispiirteet ja erityiset tarkoitukset ja pyydettävä heiltä nimenomainen **suostumus** tällaiseen käsittelyyn.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevydestä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, joiden käsiteltäväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

[Tuomion koko teksti ja siitä mahdollisesti laadittu tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamistilaisuudesta on saatavilla ["Europe by Satellite"](#)-sivustolla. ☎ +32 2 296 4106

Pysykää kuulolla!

¹ Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 27.4.2016 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) 2016/679](#).